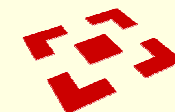

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Metodika a databáze požární ochrany památkových objektů

Pyromeeeting 2013
23. června 2013
Pavel Jirásek
Eva Polatová, Petr Svoboda, Martin Mrázek
Národní památkový ústav

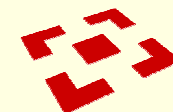
Prezentace

Kulturní dědictví v České republice

- Vymezení kulturního dědictví v ČR a jeho ohrožení
- Legislativní rámec ochrany památkových objektů v ČR

Projekt Metodika a databáze požární ochrany památkových objektů

- Východiska projektu
- Cíle projektu
- Aktivity projektu
- Případové studie
- Diskuse

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Kulturní dědictví v ČR

Kulturní dědictví v České republice

Památkový fond

- Kulturní památky
- Národní kulturní památky
- Památkové zóny
- Památkové rezervace

Sbírky muzejní povahy

- Sbírkové předměty

Archivní fond

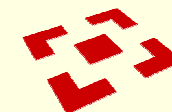
- Archiválie

Knihovní fond

- Historický knihovní fond

Ochrana předmětů kulturní hodnoty

- Předměty kulturní hodnoty

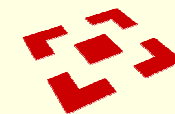

Ohrožené kulturní dědictví v ČR - Požáry kulturních památek

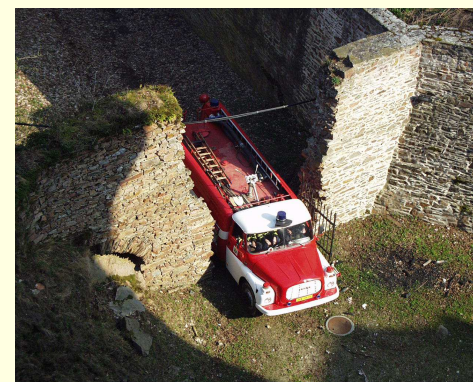
NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Objekt															
Hrady a zámky	2	7	4	3	0	6	6	0	3	2	2	6	6	2	4
Kostely, kláštery a jiné církevní objekty.	6	5	12	10	5	5	12	8	9	12	4	8	8	5	11
Jiné historické budovy a objekty	5	4	4	3	5	3	3	2	3	4	4	3	2	4	3
Celkem	13	16	20	16	10	14	21	10	15	18	10	17	16	11	18

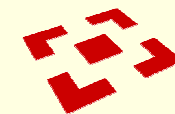
Hrad Pernštejn 2005

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Zahrádky 2003

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších změn

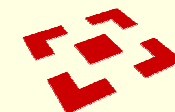
- Část druhá – Péče o kulturní památku - **Ochrana a užívání kulturních památek § 9**
- (1) Vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením.
- Povinnost pečovat o zachování kulturní památky, udržovat kulturní památku v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením má také ten, kdo kulturní památku užívá nebo ji má u sebe

Zákon č. 122/ 2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů

- § 3 – §8 **Centrální evidence sbírek**
- § 9 **Ochrana sbírek**
 - Zajistit ochranu sbírky před krádeží a vloupáním
 - Zajistit ochranu před sbírky před poškozením, zejména nepříznivými vlivy prostředí
 - ...

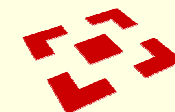

Vyhláška MK č. 275 ze dne 28.7.2000, kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb.

§ 1 Trvalé uchovávání sbírek muzejní povahy a sbírkových předmětů

- ochrana sbírek proti požáru, poškození vodou nebo chemickými látkami,
- uchování sbírkových předmětů v prostorách zajištěných mechanickými nebo elektronickými ochrannými systémy nebo jejich kombinací, se stanoveným režimem vstupu cizích osob, případně v prostorách pod stálou ostrahou,
- zajištění bezpečnosti sbírkových předmětů při manipulacích se sbírkovými předměty a při jejich převodech.
- ...

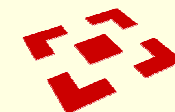

Vyhláška č. 23/2008 Sb., O technických podmínkách požární ochrany staveb

- § 26 Stavba památkově chráněná
 - a) vybavení - EPS nebo hlásič požáru v EZS
 - b) stabilní hasicí zařízení
 - v jedinečných prostorech staveb, nebo v prostorech s jedinečnými historickými sbírkami
 - v jedinečných dřevěných stavbách
- § 27 Ochrana movitých kulturních památek
 - a) vybavení - EPS nebo hlásič požáru v EZS
 - b) stabilní hasicí zařízení, jde li o jedinečnou sbírku historických předmětů

Koncepce památkové péče v České republice na léta 2011 – 2016

- Jedním z významných nástrojů ochrany kulturního dědictví České republiky je „Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví“. Tento systém zahrnuje i oblast ochrany kulturních památek, kterou je třeba dále rozvíjet. Hlavní prioritou programu je **implementace nových technologií** do stávajících struktur ochrany souborů movitých kulturních památek, především v objektech **hradů a zámků**.
- Cílem výzkumu, vývoje a inovací v oblasti památkové péče je přispět k lepšímu poznávání památkového fondu a **zajištění jeho kvalitnější a účinnější ochrany**, ať už na základě lepšího poznání památkového fondu nebo zlepšení a zkvalitnění možností jeho fyzické ochrany.

KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O MOVITÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE NA LÉTA 2010 - 2014 (KONCEPCE ROZVOJE MUZEJNICTVÍ)

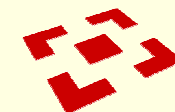
- Dále zajišťovat účinnou preventivní ochranu movitého kulturního dědictví před následky mimořádných situací, před nepříznivými vlivy prostředí a před krádežemi, vloupáními a požáry a zajistit zmírňování následků nelegálně vyvážených kulturních statků.

Dohoda o spolupráci mezi NPÚ a HZS (2010)

- zajištění kvalitnější požární ochrany kulturních památek v péči NPÚ
- sjednocení pohledu na požární ochranu památkových objektů

Východiska projektu

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

- Analýza požární ochrany na památkových objektech ve správě Národního památkového ústavu pod vedením prof. Ing. Jiřího Zelingerera, DrSc.

Objekty se kterými NPÚ hospodaří

Cíle projektu

- Ochrana a dlouhodobé uchování kulturního dědictví ČR zvýšením úrovně požární bezpečnosti památkových objektů
- Zvýšení bezpečnosti občanů (zejména návštěvníků, správců a vlastníků památkových objektů)
- Stanovení postupů pro optimalizaci výběru technologií a technických prostředků požární prevence

Cíle projektu

- Stanovení postupů pro hodnocení rizik, řešení mimořádných událostí a živelních pohrom
- Vytvoření nástroje pro plánování finanční podpory preventivních opatření požární ochrany památkových objektů pro státní správu i samosprávu
- Stanovení základních parametrů pro aplikovaný výzkum a vývoj nových prvků požární ochrany památkových objektů

Aktivity projektu

- Průzkum požárního rizika analýza stávající situace řešení požární ochrany na 90 objektech, se kterými hospodaří Národní památkový ústav
- Porovnání stávajících instalovaných technologií a organizačních opatření požární ochrany památkových objektů v ČR i v zahraničí
- Posouzení vhodnosti instalované techniky na základě testů její funkčnosti a poznatků ze jejího využívání

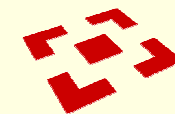
Aktivity projektu

- Tvorba certifikované Metodiky požární ochrany památkových objektů
- Zpracování minimálního standardu zabezpečení památkových objektů
- Vytvoření Národní databáze památkových objektů a jejich požárního rizika

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Případové studie

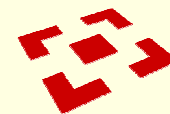

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Hrad a zámek Bečov nad Teplou

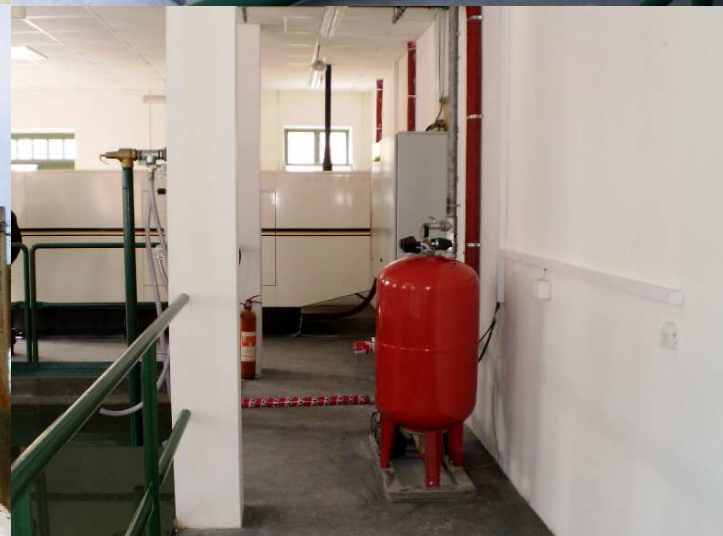
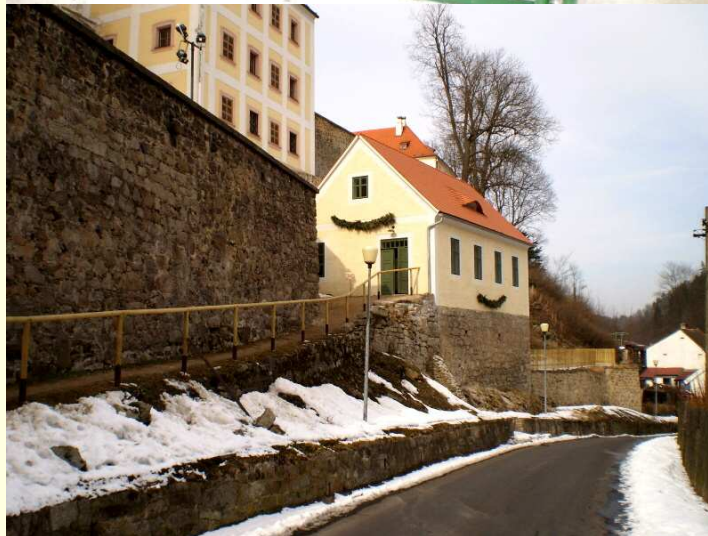
- objekt nedostupný pro hasičskou techniku
- neexistoval dostatečný zdroj hasicí vody

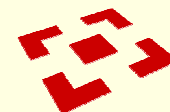

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Hrad a zámek Bečov nad Teplou

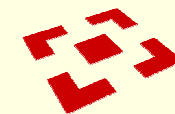

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Hrad a zámek Bečov nad Teplou

- nádrž 38 m² v objektu zahradního domku
- rozvod požární vody do 3 podzemních hydrantů (v klidovém režimu nezavodněný suchovod)
- dieselový agregát 220 kW napájí dvě čerpadla (každé 45 m³/hod)
- záloha pro výpadek el. energie pro zámek i hrad
- v případě požáru automatický start
- nádrž lze doplňovat vodou z cisteren, bez nutnosti vjezdu požárních vozidel do areálu

Národní galerie v Praze

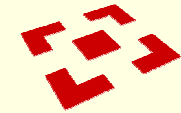

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

- Příspěvková organizace
- 8 stálých expozic v památkově chráněných objektech
- 353,000 sbírkových předmětů (výtvarného umění)

Národní galerie v Praze

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

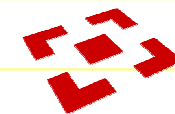
Od roku 2002 do 2008

- Úplná analýza rizik 2003 - 2004
- Změna koncepce celého systému
- Založení multidisciplinárního projektového týmu
- Zpracován detailní harmonogram modernizace
- Zpracovány kalkulace nákladů projektu
- Zpracovány provozní náklady projektu

Od roku 2009 do 2011

- Instalace nového integrovaného bezpečnostního systému

Národní galerie v Praze

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

SUPERVIZE / VELÍN VE VELETRŽNÍM PALÁCI

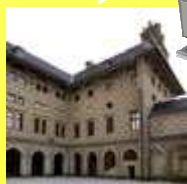
Objekty Národní galerie s
lokálním operátorem

Salmovský palác

Depozitář v Lobkovicích

Schwarzenberský palác

Veletržní palác

Hlavní operátor

Hlavní server
Microsoft SQL
Server

Palác Kinských

Kláster sv. Jiří

Kláster sv. Anežky České

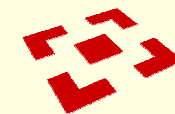

Šternberský palác

PŘENOSOVÁ TRASA LAN/WAN

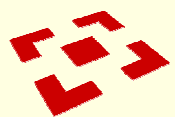
Projekt požární ochrany norských sloupových kostelů

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

- Současný počet 29 v Norsku, 1 v Polsku
- Původní počet: cca 1 000
- Časové zařazení: od 11. do 15. století
- Zařazení do kontextu světového kulturního dědictví:
- **Patrně nejstarší dochované dřevěné stavby na světě**
- Na seznamu Světového kulturního dědictví: Borgund, Urnes
- Ochrana ze zákona: klasifikovány ve stejné kategorii jako u nás
- národní kulturní památky (všechny předrefomační stavby v Norsku)

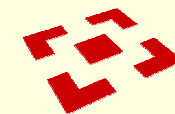

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Fantoft -
postaven kolem
roku 1150**

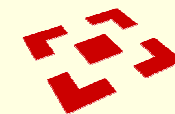

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Reinli - postaven
začátkem 13.
století

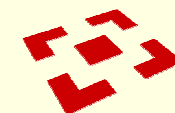

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Rollag -
postaven ve 14.
století, pozdější
úpravy v 17. a
18. století**

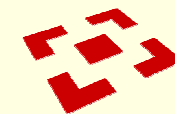

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Urnes, Sogn, 11.
století**

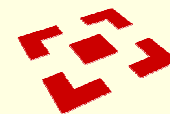

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

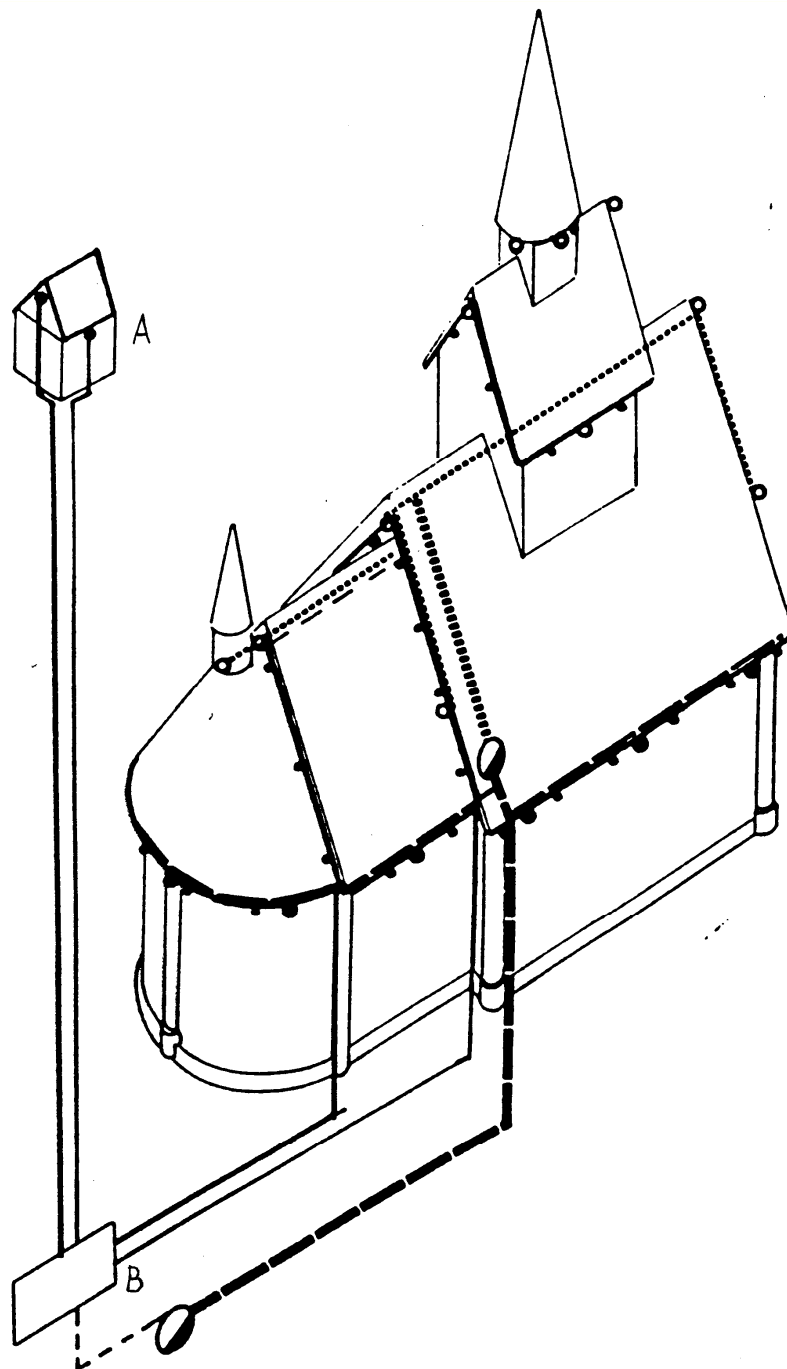
**Oeye - postaven
ve 12. století**

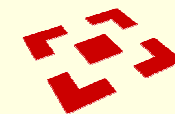

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

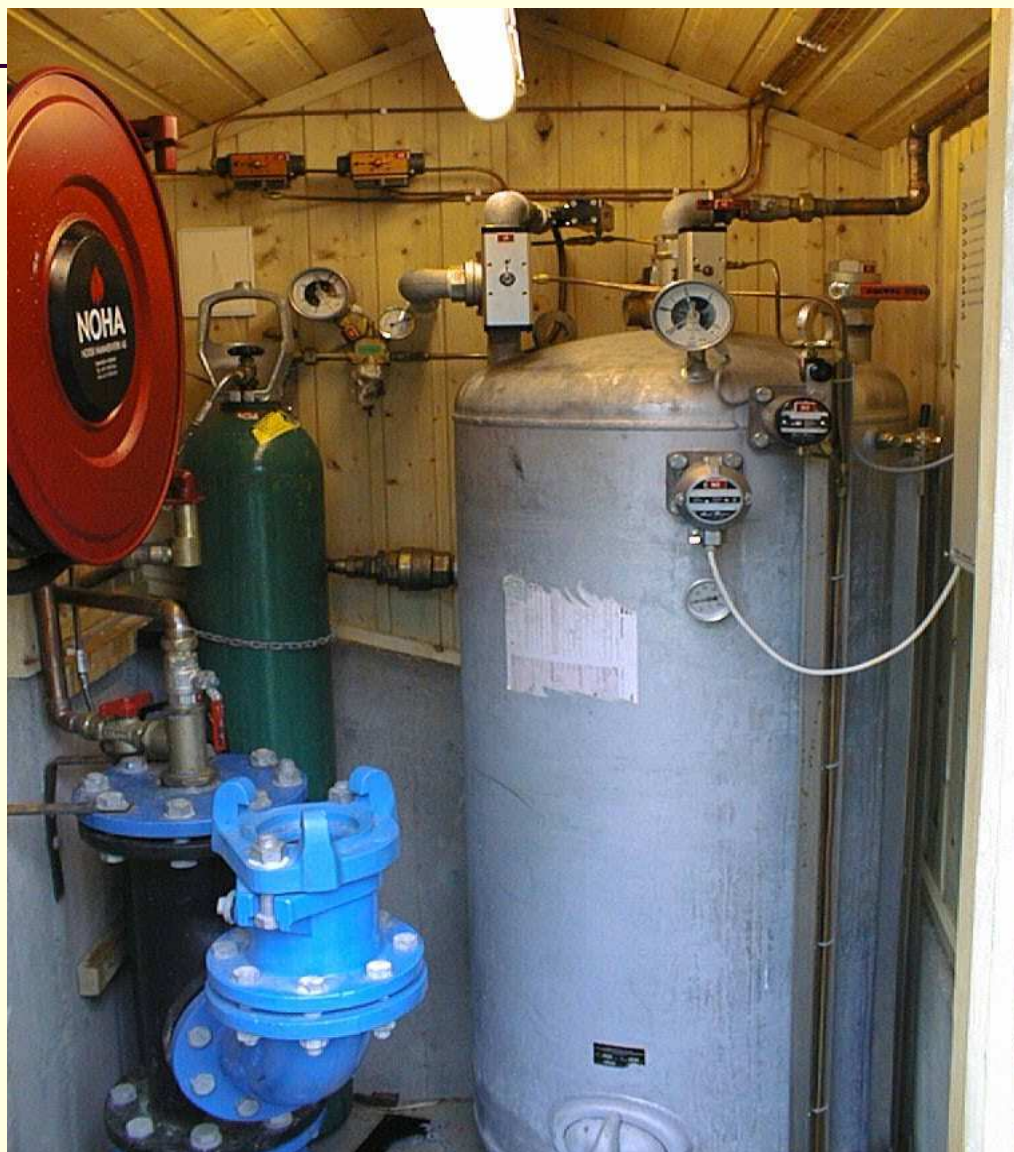
Princip
konstrukce
zhášecího
systému
norských
stavkirker
(Riksantikvaren)

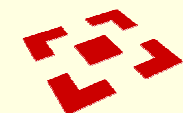

Centrální jednotka nízkotlakého vodního mlhového
zhášecího systému

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

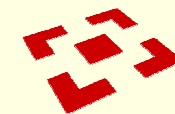

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Test vodního
kanónu ve
Folkemuseu v
Oslo**

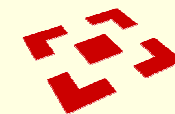
**V roce 2012
systém
deinstalován.**

Část stroje
mlhového
vodního
vysokotlakého
systému. Tři
nádoby vpravo
obsahují čistou
vodu, nádoba
uprostřed
obsahuje dusík
stlačený na 200
barů, který
dodává
potřebnou
energii k
vytvoření vodní
mlhy

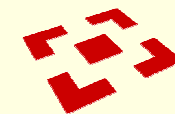

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Hlavní potrubí a
ventily k přívodu
hasícího média
ve strojovně**

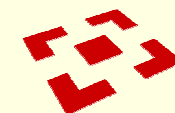

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Rozvod hasicího
media do
jednotlivých
sekcí ve
strojovně**

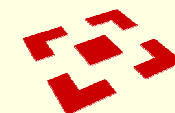

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Rozvod
jednotlivých
vnitřních a
vnějších okruhů
v podkroví
kostela**

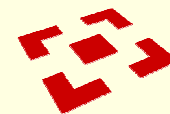

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**Typické
umístění
venkvních
rozvodů**

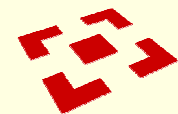

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Typické
umístění
venkovních a
vnitřních
rozvodů

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Díky za pozornost!

pavel.jirasek@gmail.com